

Светият Синод изказа съждението си относно посещението на Патриарх Вартоломей в Киев

Съждение относно посещението на Киев, което направи наскоро Константинополският Патриарх Вартоломей, изказа на състоялото се на 23-24 септември 2021 г. свое заседание Светият Синод на Руската Православна Църква. Патриарх Вартоломей се намираше в Украйна от 20 до 24 август по покана на украинските власти и ръководството на разколническата религиозна организация. По време на визитата си Патриарх Вартоломей съслужи заедно с лидерите на украинския разкол и им изрази своята подкрепа, което предизвика протести от страна на архипастирите, духовенството и вярващите на каноничната Украинска Православна Църква.

Синодът призна появата на Константинополския Патриарх Вартоломей и придружаващите го лица в Киев без покана от страна на Патриарха Московски и на цяла Русия, на митрополита Киевски и на цяла Украйна Онуфрий и законните йерарси на Украинската Православна Църква за извънредно грубо нарушение на каноните, и в частност на 3-то правило на Сердикийския Събор и 13-то правило на Антиохийския Събор.

В публикуваното синодално решение се осъждат «продължаващите антиканонични действия на

Константинополския Патриарх, насочени към разрушаване на единството на Православието». При това е отбелязан явно политическият характер на посещението на Патриарх Вартоломей, разкриващ неговата зависимост от външни спрямо Църквата сили.

«Запазвайки благодарен спомен за заслугите на Светата Константинополска Църква за просветата на Русия със светлината на Христовата вяра, следва да се подчертае, че благородните подвизи на приснопаметните Светейши Патриарси Константинополски в миналото не оправдават сегашните канонични престъпления на Патриарх Вартоломей, подкрепил разкола и встъпил в църковно общение с лица, които се самонаричат православни архиереи, но не притежават канонична хиротония», се казва в решението на Светия Синод.

«След като подкрепи разкола в Украйна, Патриарх Вартоломей изгуби доверието на милиони вярващи», констатира Синодът на Руската Православна Църква и подчерта, че «при положение, че мнозинството от православните християни по света не са в църковно общение с него, той повече няма правото да се изказва от името на цялото световно Православие и да се представя за негов лидер».

Светият Синод потвърди верността на Московската Патриаршия към нормите на каноничното право и общопризнатите принципи на междуправославното сътрудничество, както и това, че запазва своята откритост за всеправославно обсъждане на създалата се в световното Православие ситуация. «Отговорността за подронването на единството на Православната Църква лежи изцяло върху Патриарх Вартоломей вследствие на антиканоничните му действия», се подчертава в синодалното решение.

Също така бе изразена подкрепа за Блаженейшия митрополит Киевски и на цяла Украйна Онуфрий, архипастирите, пастирите и цялата пълнота на Украинската Православна Църква в тяхното непоколебимо бранене на истината и вярност към каноничното единство на Църквата.

Светият Синод на Руската Православна Църква е осъждал нееднократно посегателствата на Константинополската Патриаршия върху каноничната територия на Руската Православна Църква, придобили след 2018 г. систематичен характер. Също така нееднократно са били отбелязвани тежките последици на антиканоничните действия на Константинопол за единството на световното Православие и положението на Украинската Православна Църква.

Така например, на 8 септември 2018 г. Светият Синод осъди назначаването на двама йерарси на

Константинополската Патриаршия за «екзарси» в Киев. Светият Синод тогава отбеляза, че «тези действия вкарват в задънена улица отношенията между Руската и Константинополската Църкви, създават реална заплаха за единството на цялото световно Православие... цялата отговорност за тези антиканонични деяния ляга лично върху Патриарх Вартоломей и онези лица от Константинополската Църква, които ги подкрепят».

В изявлението си от 14 септември същата година Светият Синод изложи в разгърната, аргументирана форма каноничната позиция на Руската Православна Църква относно незаконното нахлуване на Константинополската Патриаршия на нейна канонична територия. Бе взето решение за прекратяване на молитвеното споменаване по време на богослужение на Константинополския Патриарх Вартоломей, съслужението с йерарсите на Константинополската Църква и участието във всички комисии и структури, чиито председатели или съпредседатели са нейни представители. Светият Синод предупреди: «В случай, че антиканоничната дейност на Константинополската Патриаршия на територията на Украинската Православна Църква продължи, ние ще бъдем принудени да скъсаме изцяло евхаристийното общение с Константинополската Патриаршия. Цялата отговорност за трагичните последици на това разделение ще легне лично върху Константинополския Патриарх Вартоломей и подкрепящите го архиереи».

На 11 октомври същата година Константинополската Патриаршия заяви за «отмяна на действието» на Патриаршеските и Синодални грамоти от 1686 г. за прехвърлянето на Киевската митрополия в юрисдикцията на Московската Патриаршия и направи опит да ликвидира съществуващата в Украйна канонична Църква. С груби нарушения на каноничното право бе взето решение за откриване на «ставропигия» и «екзархия» на Константинополската Църква в Украйна, а също така бе заявено, че водачите на разколническите групи се «възстановяват в свещените си санове».

В изявлението си от 15 октомври същата година Светият Синод на Руската Православна Църква осъди беззаконните действия на Константинополската Църква и, както се изисква от каноните, взе решение за невъзможността за продължаване на евхаристийното общение с нея. В изявлението се подчертава, че «опитите на йерарсите на Константинополската Патриаршия за политически и користни цели да преразгледат въпросното постановление повече от триста години след като то е било прието, противоречи на духа на светите канони на Православната Църква, недопускащи преразглеждане на установилите се и неоспорвани в течение на дълго време църковни граници». Светият Синод призова Свещеночалието на Поместните Православни Църкви «към принципна оценка на споменатите по-горе антиканонични действия на Константинополската Патриаршия и съвместно търсене на пътища за изход от изключително тежката криза, раздираща тялото на Едната Света Съборна и Апостолска Църква». Във връзка със засилващия се натиск върху Украинската Православна Църква, Светият Синод ѝ изрази пълната си подкрепа и призова цялата Руска Църква да «засили молитвите си за едновремените братя и сестри в Украйна».

Съборът на епископите на Украинската Православна Църква с постановлението си от 13

ноември същата година също единодушно осъди намесата на Константинопол във вътрешните работи на друга Поместна Църква и неговите антиканонични решения да признае украинските разколници. Съборът призна за невъзможно за Украинската Православна Църква да участва в тези процеси и потвърди скъсването на евхаристийното общение с Константинополската Патриаршия.

На 15 декември 2018 г. при участие на йерарси от Константинополската Патриаршия и под контрола на украинските власти се състоя събрание на представителите на неканоничните групи в Украйна, обявили създаването на нова религиозна структура. Синодът на Украинската Православна Църква с решение от 17 декември призна за нелегитимно събранието на разколниците и подложи на канонични запрещения двамата йерарси на Украинската Православна Църква, участвали в това събрание.

Светият Синод на Руската Православна Църква на 28 декември 2018 г. (журнал № 98) потвърди това постановление, като подчерта антиканоничния характер на нахлуването на Константинополската Патриаршия в Украйна, свикването на т. нар. «обединителен събор» на разколниците под ръководството на президента на Украйна Петро Порошенко и йерарсите на Константинополската Патриаршия, както и създаването на нова неканонична общност в Украйна. Светият Синод също така изрази дълбока загриженост във връзка с приетото в Украйна дискриминационно законодателство, насочено срещу Украинската Православна Църква, и се обърна към Свещеноначалието на Поместните Православни Църкви с молба за подкрепа на нейното Свещеноначалие, духовенство и верни чедата.

Служба «Комуникация» на ОВЦС